

Dönem : 1
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı :

629

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1961 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu rapor (3/746, 1/465)

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildirimini sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/746)

T. C.
Sayıştay
Sayı : 498042/2527

25 Kasım 1963

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildirimini ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

A. Âli Hemen
Sayıştay Başkan V.

UYGUNLUK BİLDİRİMİ

1. — Anayasa ve Genel Muhasebe Kanunu hükümleri uyarınca bir örneği Sayıştaya gönderilen Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 malî yılı Kesinhesabı, Sayıştayca incelenip yargılanmış olan saymanlık idare hesabıyla karşılaştırılmıştır.

2. — Dairesi Kesinhesabında gösterilen gelir miktarı, Sayıştayca tesbit olunan miktara göre 13 014 371 lira 97 kuruş noksan bulunmuş ve farkın sebebi Sayıştay cetvelinde açıklanmış olduğundan Kesinhesap kanun tasarısının gelir tahsilâtını gösteren 2 nci maddesinde yazılı rakamın ona göre düzeltilmesi gerekli bulunmuştur.

3. — Genel Muhasebe Kanununun 104 nci maddesi gereğince Kesinhesap gelir ve diğer cetvellerine bağlanması icabeden izahnamelerin; bütçelerin gerekçelerine mütenazır olarak gelirin genel durumu, çeşitli gelir nevelerinin takibettiği seyir, bütçe ile yapılan tahminle karşılık tahakkük ve tahsilde fark var ise sebep ve mahiyeti ve gider bütçesinin çeşitli tertiplerine konulmuş olan ödeneklerin hangi hizmetlere, ne miktar harcandığı ve işbu harcama sonunda bütçe ile derpiş olunan hizmetlerin ne derecelerde tahakkük ettirilmiş bulunduğu yolunda bütçe gelirlerini ve yapılan harcama ve hizmetleri genel çizgileriyle gösterir bilgi ve açıklamayı kapsaması **gerekmekte olup gerçeği, Kesinhesaba gelir ve gidere aidolunmak üzere birer izahname bağlanmış bulunmakta ise de, bunlar üzerinde yapılan incelemeden, her ikisinin de yeterli açıklamayı kapsamadıkları ve bu itibarla kanunun kastedtiği mahiyette bulunmadıkları anlaşılmıştır.**

4. — Kesinhesapta gösterilen rakamların kabulünün uygun olacağını arz ederiz.

11 . 11 . 1963

A. Â. Hemen
Birinci Başkan V.

R. Örencik
D. 1. Başkan V.

K. Tolluoğlu
D. 2. Başkanı

M. Karabacak
D. 3. Başkanı

<i>I. Oğat</i> D. 4. Başkanı	<i>R. Uçkan</i> Üye	<i>A. R. Toksöz</i> Üye	<i>N. Başakar</i> Üye
<i>C. Çitici</i> Üye	<i>M. H. Dümer</i> Üye	<i>H. Ökten</i> Üye	<i>A. Seyhan</i> Üye
<i>R. Konakçı</i> Üye	<i>S. Erem</i> Üye	<i>N. Tek'er</i> Üye V.	<i>H. Gürsu</i> Üye V.
<i>Ş. Atamer</i> Üye V.		<i>F. Karabina</i> Savet	

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1961 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (3/465)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 2017/1827

25 . 5 . 1963

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 8 . 5 . 1963 tarihinde kararlaştırılan «Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1961 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı» ve gerekçesi, ilişikleriyle birlikte ekli olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

I. İnönü
Başbakan

GEREKÇE

DHMI Genel Müdürlüğünün 1961 yılı bütçesi (A/1) cetvelinde 21 585 000 lira (A/2) cetvelinde de 22 703 000 lira ki, cem'an 44 288 000 lira olarak Büyük Millet Meclisince kabul edilmiştir.

Gelir Bütçesi :

Cari yılda bütçenin (B) işaretli cetvelinde gösterilen gelir tahminlerinden cem'an 2 211 672,92 lira noksan tahsilât yapılmıştır.

İdare gelirinin 1 neî bölümünü teşkil eden 1, 2, 3 ve 5 neî maddelerindeki bütçe tahminine nazaran 2 594 546,90 lira fazla tahsilât yapılmasına mukabil 4 neü (B) telsiz mesajları bölümü tahmininden 2 706 219,82 lira noksan tahsilât yapılmıştır ki, bu gelir azalması telsiz mesajlarının idaremizden alınarak SITA ve PAA gibi yabancı şirketler tarafından çekilmesinden ileri gelmiştir. 2 neî bölümüne konan 52 516 063 lira Hazine yardımı, giderlerimizi denkleştirmek amacıyla Hazine'den alınan nakdî yardımlardır. Keza bu yardımlardan 1960 yılında tahsil edilemiyerek bakiyesi 1961 bütçe yılına devreden 1 600 000 lira da gelirimizin 3 neü (geçen yıldan devreden nakit) bölümünü teşkil etmektedir.

Gider Bütçesi :

1961 yılı masraf bütçesinin (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerinde gösterilen cem'an 44 288 000 liralık ödenekten 30 149 723,95 lirası nakden tediye, 913 463,73 lirası mahsup devresinde mahsuba bağlanmış, 2 180 896,88 lirası bütçe emanetine alınmak suretiyle sarf edilmiş ve arta kalan 11 043 915,44 liralık bakiye ödenek de yok edilecek ödenek sütununda gösterilmiştir.

Masraf bütçesinin (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerindeki tahsisat artıklarının bir hayli kabarık bulunması sebebi; Bütçe Kanununun 4 ncu maddesi gereğince gereken tasarrufun sağlanması, (ICA) yardımından sipariş edilen malzemenin cari yıl içinde gelmemesi sebebiyle verile emrine bağlanamaması, personel giderlerinde âzami tasarrufa riayet edilmesi sebebiyle yapılan işlemlerden ileri gelmiş ve 1962 yılına devreden nakit miktarı ile Hazine emanetindeki meblâğ önemli derecede yükselmiştir.

1961 malî yılı bütçesinin masraf bölümleri arasında kanuni bir aktarma ve ek ödenek talebedilmemiştir. 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 56 ncı maddesi gereğince bir faslın maddeleri arasındaki münakale ilişik (A/1) ve (A/2) cetvellerinde gösterilmiştir.

Sayıştay Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Sayıştay Komisyonu

26 . 2. 1964

Esas No: 3/746, 1/165

Karar No: 17

Yüksek Başkanlığa

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 bütçe yılı kesinhesap kanun tasarısı, uygunluk bildirimi Komisyonumuza havale olunmakla, kanunun tarif ettiği şekilde düzenlenmiş bulunduğu anlaşılan kesinhesap kanun tasarısı ve uygunluk bildirimi Sayıştay ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü müemessilleri hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu:

Bu tetkik ve müzakere sonunda aşağıda yazılı hususlar dışında, Sayıştayca tesbit edilen ve dairesi kesinhesabında kayıtlı miktarlar birbirine eşit olup, Komisyonumuza da aynen kabul edilmiştir

1. Ödenek :

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 Bütçe yılı genel ödeneği 44 288 000 lira olup, uygunluk bildiriminde ve kesinhesapta yazılı miktara uygundur.

2. Gider :

1961 bütçe yılı gideri 33 244 084,56 lira olup uygunluk bildiriminde ve kesinhesapta yazılı miktara uygundur.

3. Yokedilen ödenek :

Komisyonumuza kabul edilen ödenek ve gidere göre ödenek artığı 11 043 915,44 liradan ibaret olup yokedilmesi gerekmektedir.

4. Gelir tahakkukat ve tahsilâtı :

Tahakkukat: 1961 bütçe yılı gelir tahakkukatı Sayıştayca 56 691 498,87 lira olarak tesbit edilmiş olup bu miktar kesin hesabında 13 014 371,97 lira eksigiyle 43 677 126,90 liradır.

Fark; 1961 Bütçe yılına devreden 3 048 785,08 liralık nakit mevcuduna Hazine yardımlarından, 1960 Bütçe yılında tahsil edilemeyen yıl sonunda Hazine adına eşhas borçlarına alınıp gelir kaydedilen ve 1961 yılı başında fiilen tahsil edilen 14 818 997 liranın eklenip bundan emanetler toplamı olan 4 853 410,11 liranın çıkarılmasından sonra kalan 13 014 371,97 liranın, (B) cetvelinin 3 ncu eski yıllardan devreden nakit bölümünde tahakkukat ve tahsilât olarak gösterilmesi gerekli olup Sayıştayca da bu yolda işlem yapıldığı halde dairesi kesinhesabında böyle bir miktar gösterilmemesinden ileri gelmiştir.

Sayıştayca yapılan işlem Komisyonumuzca yerinde görülerek tesbit ettiği 56 591 498,87 lira Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 bütçe yılı gelir tahakkukatı olarak kabul edilmiştir.

Tahsilât: 1961 Bütçe yılı gelir tahsilâtı Sayıştayca 55 090 699,05 lira olarak tesbit edilmiş olup, bu miktar dairesi kesinhesabında 13 014 371,97 lira eksikliği ile 42 076 327,08 liradır.

Fark sebebi yukarıda tahakkukat kısmında açıklandığı üzere olup Sayıştayca yapılan işlem yerinde görülerek tesbit ettiği 55 090 699,05 lira Komisyonumuzca Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 Bütçe yılı gelir tahsilâtı olarak kabul edilmiştir.

Kanun tasarisının 2 ne maddesi buna göre değiştirilerek yeniden düzenlenmiştir.

5. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1961 yılında yaptığı 55 090 699,05 lira tahsilâta karşılık 33 244 084,56 liralık gider yaptığından aradaki farkı teşkil eden 21 846 614,49 lira tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

Kanun tasarisının 3 neü maddesi buna göre değiştirilerek yeniden düzenlenmiştir.

6. Genel Muhasebe Kanununun 104 neü maddesi gereğince kesinhesaplara bağlanan gelir ve gider e ait izahnamelerin kanunun tarifine uygun olmadığı ve gerekli bilgiyi ihtiva etmemekte olduğu uygunluk bildirimindeki açıklama ve yapılan incelemeden anlaşılmaqla bundan sonra kanunun tarifine uygun izahnamelerin düzenlenerek kesinhesaplara bağlanması hususunda dairesinin dikkatinin çekilmesi Komisyonumuzca tavsiyeye şayan görülmüştür.

Yukarda arz olunan ve sebepleri kabul edilen ödenek, gider ve gelir tahakkukat ve tahsilâtını gösteren kesinhesap kanun tasarisı Komisyonumuzca değişik olarak kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Sayıştay Komisyonu

Başkanvekili
Nevşehir
R. Demirsoy

Sözcü
Bitlis
N. Giray

Erzurum
G. Karaca

İstanbul
İ. Abak

İstanbul
N. Bulak

Sinop
M. Kaptan

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1964 Bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı

MADDE 1. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 Bütçe yılı giderleri, yatırımlar dışında kalan giderler için bağlı (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (18 377 048,88) lira ve yatırımlara ait (A/2) işaretli cetvelde gösterilen (14 867 035,68) lira olmak üzere (33 244 084,56) liradır.

MADDE 2. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 Bütçe yılında elde edilen gelirleri bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (42 076 327,08) liradır.

MADDE 3. — Bütçe gelirleri ile bütçe giderleri arasındaki (8 832 242,52) lira, gelir fazlası olarak 1962 yılına devredilmiştir.

MADDE 4. — Ödeneklerden 1961 Bütçe yılı içinde harcanılmıyan ve (A/1), (A/2) işaretli cetvellerin ayrı sütunlarında gösterilen (11 043 915,44) lira ödenek bakiyesi yokedilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini yürütmeye Maliye ve Ulaştırma bakanları memurdur.

8 . 5 . 1963

Başbakan <i>İ. İnönü</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>E. Alican</i>
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>H. Dinçer</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>T. Feyzioğlu</i>
Devlet Bakanı <i>A. Ş. Ağanoğlu</i>	Devlet Bakanı <i>R. Aybar</i>
Devlet Bakanı <i>N. Öktem</i>	Adalet Bakanı <i>A. K. Yörük</i>
Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sancar</i>	İçişleri Bakanı <i>H. O. Bekata</i>

SAYIŞTAY KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 Bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı

MADDE 1. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 Bütçe yılı giderleri, yatırımlar dışında kalan masraflar için ekli (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 18 377 048,88 lira ve yatırımlara ait (A/2) işaretli cetvelde gösterilen 14 867 035,68 lira olmak üzere 33 244 084,56 liradır.

MADDE 2. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1961 Bütçe yılında elde edilen gelirleri ekli (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 55 090 699,05 liradır.

MADDE 3. — Bütçe gelirleri ile bütçe giderleri arasındaki 21 846 614,49 lira gelir fazlası olarak 1962 yılına devredilmiştir.

MADDE 4. — Ödeneklerden 1961 Bütçe yılı içinde harcaması yapılmıyan ve (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı sütunlarında gösterilen 11 043 915,44 lira ödenek artığı yokedilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini Ulaştırma ve Maliye bakanları yürütür.

Dışişleri Bakanı <i>F. C. Erkin</i>	Maliye Bakanı <i>F. Melen</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>İ. Seçkin</i>
Ticaret Bakanı <i>M. Ete</i>	Sa. ve So. Yar. Bakanı <i>Y. Azizoğlu</i>
Güm. ve Tekel Bakanı <i>O. Öztrak</i>	Tarım Bakanı <i>M. İzmen</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Ökten</i>	Çalışma Bakanı <i>B. Ecevit</i>
Sanayi Bakanı <i>F. Çelikkbaş</i>	Ba. - Ya. ve Tur. Bakanı <i>N. Arıdoğanlı</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>F. K. Gökay</i>	

1961 yılı Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (A) Cetveli

(A/1, A/2)

F.	Tahsisatın çeşidi	Tahsisat		Sarfıyat		İnha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
(A/1) Cetveli							
201	Maaşlar	865	702	568	506	55	297 195 45
202	Ücretler	11	485 344	10	386 977	62	1 098 366 38
203	Geçici hizmetliler ücreti	206	801	139	010	69	67 790 31
204	Emekli uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelın ücretleri		1		—		1
206	4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zam ve yardımlar	19	150	14	157		4 993
207	Emekli dil bilenlere 3656 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince ödenecek para mükâfatı		1		—		1
209	5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler	1	001 900	635	701	26	366 198 74
210	Temsil ödeneği		3 600		3 600		—
221	Emekli, dul ve yetim maaşları		6 500		6 454	80	45 20
301	Merkez daireleri büro giderleri		65 000		55 144	52	9 855 48
302	Vilâyetler büro giderleri		770 000		568 632	13	201 367 87
303	Basılı kâğıt ve defterler		50 000		32 798	65	17 201 35
304	Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri		181 500		140 183	42	41 316 58
305	Kira bedeli		152 000		126 450	50	25 549 50
306	Giyecekler		500 000		462 872	83	37 127 17
307	Harcırahlar		550 000		513 412	84	36 587 16
308	4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi giderleri ve harcırahları		6 000		1 347	25	4 652 75
309	Taşıt giderleri		460 000		340 417	17	119 582 83
403	Temsil giderleri		7 500		5 070	80	2 429 20
407	Geriverilecek paralar		10 000		—		10 000
408	Artırma, eksiltme ve ihale komisyonlarına iştirak edecek üyelerin huzur giderleri		1 000		51	96	948 04
412	Sihhi malzemeler		20 000		18 816	98	1 183 02
414	Taşıma giderleri		60 000		34 678	88	25 321 12
417	Vergi ve resimler		80 000		40 178	24	39 821 76
418	Faiz, acyo ve para taşıma giderleri		18 000		14 898	48	3 101 52
419	Mahkeme giderleri		60 000		44 520	56	15 479 44
420	Meydan hizmetleri	4	440 000	3	768 214	85	671 785 15
426	Pasif korunma giderleri		1		—		1
451	Yayın giderleri		20 000		7 674	64	12 325 36
452	Teknik yardımdan faydalanmak suretiyle yabancı memleketlere gönderileceklerin her çeşit giderleri		170 000		94 609	50	75 390 50

E.	Tahsisatın çeşidi	Tahsisat		Sarfiyat		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
453	Kongre ve konferanslara iştirak edeceklerin harcırah ve giderleri	15 000		6 367		8 633	
476	Kurs giderleri	40 000		34 799	40	5 200	60
501	Geçen yıl borçları	50 000		48 313	84	1 686	16
502	1939 - 1959 yılları borçları	50 000		43 241	34	6 758	66
505	Hükme bağlı borçlar	120 000		119 945	18	54	82
653	D. II. M. İ. Memur ve Müstahdemlerine Yardım ve Biriktirme Sandığına (memur ve ücretlilerin öğle yemeği için).	100 000		100 000		—	
(A/1) Cetveli yekûnu		21 585 000		18 377 048	88	3 207 951	12
(A/2) Yatırımlar							
701	Meydanlar, istasyon binaları, hangar ve atelyeler, pist tamirâtı ve küçük yapılar.	2 606 000		1 950 823	75	655 176	25
731	İstimlâk ve satınalma	60 000		13 968	80	46 031	20
741	Yapı işleri	680 000		579 746	27	100 253	73
751	Meydanlar için satınalınacak makina ve vasıta, yedek parçalar.	5 438 125		1 867 900	68	3 570 224	32
752	Yeniden alacak taşıtlar ve telekomünikasyon cihazları	13 918 875		10 454 596	18	3 464 278	82
(A/2) Cetveli yekûnu		22 703 000		14 867 035	68	7 835 964	32
İCMAL							
(A/1) Cetveli yekûnu		21 585 000		18 377 048	88	3 207 951	12
(A/2) Cetveli yekûnu		22 703 000		14 867 035	68	7 835 964	32
GENEL TOPLAM		44 288 000		33 244 084	56	11 043 915	44

1961 yılı Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

B — CETVELİ

F.	M.	Gelirin çeşidi	Muhammenat		Tahsilât	
			Lira	K.	Lira	K.
1		İşletme varidatı				
	1	Konma, konaklama varidatı	4 700 000		5 575 608	89
	2	Binalar kira varidatı	700 000		820 812	18
	3	Handling varidatı	10 000		41 529	49
	4	(B) Mesajları varidatı	2 850 000		143 780	18
	5	Çeşitli varidat	400 000		1 466 596	34
2		Hazine yardımı				
	1	Yatırım dışındaki giderler için verilen	11 325 000		11 325 000	
	2	Yatırımlar için verilen	22 703 000		22 703 000	
3		Geçen yıldan devreden nakit	1 600 000		13 014 371	97
			Yekûn 44 288 000		55 090 699	05